

Päiväys
13.5.2026

Diaarinumerot
677/03.04.04.04.19/2025
714/03.04.04.04.19/2025
736/03.04.04.04.19/2025
737/03.04.04.04.19/2025
738/03.04.04.04.19/2025

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

13.5.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **20.5.2026**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 13.5.2026 nro 618/2026, valitukset ympäristölupa-asiassa, koskien ympäristöluvan myöntämistä Oulunsalon haulikkoradalle, Oulu.

Luvan hakija

Oulun Seudun Haulikkoampujat r.y

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **13.5.2026–22.6.2026**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **22.6.2026**.

13.5.2026

Dnrot 677/03.04.04.04.19/2025
714/03.04.04.04.19/2025
736/03.04.04.04.19/2025
737/03.04.04.04.19/2025
738/03.04.04.04.19/2025

Asia

Valitukset ympäristölupa-asiassa

Valittajat

- 1) [REDACTED]
- 2) [REDACTED]
- 3) Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry
- 4) Oulun Vesi -liikelaitos
- 5) Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Luvan hakija

Oulun Seudun Haulikkoampujat r.y.

Päätös, josta valitetaan

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta, 28.4.2025
(23.4.2025, § 37)

Liikelaitoksen johtokunta on myöntänyt Oulun Seudun Haulikkoampujat r.y.:n Oulunsalon ampumaradalle määräaikaisen ympäristöluvan kiinteistölle 564-430-14-65 Haulikkokeidas. Lupa on voimassa 23.4.2035 asti.

Toiminnassa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä:

Ampumaratatoiminta

Ampumarata-alueella saa olla nykyiset haulikkoradat eli neljä skeetrataa, joista rataa 1 saa käyttää myös trap ja kompak-sporting ammuntaan ja rataa 2 trap-ammuntaan. Toimintaa ei saa laajentaa nykyisestä. Alueella saa ampua enintään 180 000 laukausta vuodessa. Ammunnassa ei saa käyttää lyijyhauleja, patruunoissa haulien tulee olla korvaavista materiaaleista valmistettuja. Kiekkojen on oltava kivihiilitervattomista ympäristöystävällisistä materiaaleista valmistettuja.

2. Toiminta-ajat

- maanantai–torstai klo 9.00–20.00

- perjantai 9.00–18.00
- lauantaisin, sunnuntaisin, juhla- ja pyhäpäivinä 10.00–18.00.
- Ampumaradan käyttö on kuitenkin kielletty pitkänäperjantaina, 1. ja 2. pääsiäispäivänä, juhannusaattona, juhannuspäivänä, jouluaattona ja joulupäivänä.
- Edellä esitetyistä toiminta-ajoista voidaan poiketa esim. kilpailujen järjestämiseksi, mikäli asiasta sovitaan etukäteen Oulun seudun ympäristötoimen kanssa.

3. Ampumarata-aluetta kiertävän suoja-aidan kunnosta ja aidan varoituskylteistä on huolehdittava. Toiminnassa on huolehdittava siitä, että alueella tai sen lähistöllä liikkuvat henkilöt ovat tietoisia, kun radalla on ammunta käynnissä. Toiminta-aikojen ulkopuolinen luvaton pääsy alueelle tulee estää.

4. Toiminnassa on huolehdittava, että tässä luvassa määrättyjä ampuma-aikoja, määräyksiä korvaavien materiaalien käytöstä ja muita lupaehtoja noudatetaan. Lisäksi on varmistettava, ettei ampumarata-aluetta käytetä luvatta. Radalla ammuntaa harjoittavat järjestöt ja yksityishenkilöt on tarvittavilta osin perehdytettävä ympäristöluvan vaatimuksiin. Näkyvällä paikalla ampumarata-alueella tulee olla ilmoitustaulu, jossa on nähtävillä sallitut ampuma-ajat ja muut ympäristöluvan keskeiset määräykset sekä muut toimintaa koskevat tarpeelliset tiedot. Valvonnalla on varmistettava, että lupamääräyksessä 1 esitettyä korvaavien hauleja kiekkomateriaalien käyttömääräystä noudatetaan.

5. Ampumaradan vastuuhenkilön yhteystiedot tulee ilmoittaa Oulun seudun ympäristötoimelle ja Oulun lentoaseman lennonjohtoon.

Meluntorjunta

6. Melua seurataan vuotuisten laukaisumäärien perusteella. Radan haltija pitää valvonnalla ja ohjeistuksella huolen, että ampuma-aikoja noudatetaan. Mahdolliset häiriöilmoitukset kootaan vuosittain laadittavaan ampumaradan vuosiraporttiin. Mikäli melun leviämiseen vaikuttavissa rakenteissa tehdään muutoksia, päivitetään melumallinnus. Ympäristötoimi voi tarvittaessa antaa määräyksiä meluhaitan vähentämiseksi.

Maaperän ja vesien suojelu

7. Suunnitelma ampumaradan maaperän kunnostamisesta tulee tehdä 30.9.2030 mennessä. Suunnitelman laatimisesta on oltava yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojelu ja luonnonvarat -yksikköön.

Jätehuolto

8. Jätehuollossa on noudatettava voimassa olevia kunnallisia jätehuoltomääräyksiä. Hylsyjätteet on kerättävä keräysastioihin heti ammutakertojen jälkeen. Muoviset välitulpat tulee pyrkiä keräämään säännöllisesti vuosittain. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on lajiteltava ja toimitettava hyödynnettäväksi. Rata-alueella on oltava riittävä määrä

jäteastioita. Ratojen käyttö ei saa aiheuttaa roskaantumista tai epäsiisteyttä. Alueella sijaitsevat rakenteet ja rakennelmat on pidettävä kunnossa. Alueella ei saa polttaa jätteitä. Käymäläjätteet mukaan lukien suotonesteet tulee kerätä tiiviisiin astioihin ja toimittaa käsiteltäväksi luvan omaavaan käsittelypaikkaan.

9. Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet on varastoitava asianmukaisesti merkityissä astioissa ja lukittavissa tiloissa. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa vähintään kerran vuodessa asianmukaiselle vastaanottajalle.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

10. Poikkeuksellisia päästöjä aiheuttavista häiriötilanteista ja muista vahingoista ja onnettomuuksista, joista voi aiheutua pohjaveden tai muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, on viipymättä ilmoitettava Oulun seudun ympäristötoimelle, Oulun Vedelle ja tarvittaessa pelastusviranomaiselle. Luvan haltijan on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi, tilanteen palauttamiseksi ennalleen ja tarpeellisen tarkkailun järjestämiseksi sekä tapahtuneen toistumisen estämiseksi.

11. Pohjaveden laatua tulee seurata vähintään kolmesta nykyisestä pohjavesiputkesta (PVP201, PVP202, PVP203). Pohjavesinäytteet on otettava vuosittain maan ollessa sulana. Näytteistä on määritettävä lyijyn, arseenin, kromin, kuparin ja antimoinin kokonais- ja liukoiset pitoisuudet talousveden laatuvaatimusten edellyttämällä tarkkuudella. Lisäksi näytteistä on määritettävä pH. Putkista tulee näytteenoton yhteydessä mitata pohjaveden pinnan korkeus. Näytteenottajan tulee olla sertifioitu ja näytteet on analysoitava akkreditoitussa laboratorioissa. Tulokset on toimitettava heti niiden valmistuttua Oulun seudun ympäristötoimelle ja Oulun Vedelle. Oulun seudun ympäristötoimi voi muuttaa tarkkailuvelvoitetta, mikäli seurantatulokset antavat siihen aiheita.

12. Ampumarata-aluetta koskien on pidettävä kirjaa:

- ammuttujen laukausten lukumääristä
- kilpailuista ja muista järjestetyistä tapahtumista
- poikkeavista tilanteista ja valituksista
- toiminnassa syntyneiden jätteiden, myös kuivakäymäläjätteiden, määrästä, laadusta ja toimituspaikoista.

13. Vuosittainen yhteenveto kirjanpidosta ja tarkkailutuloksista on toimitettava seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä Oulun seudun ympäristötoimelle.

Toiminnan muutosta ja lopettamista koskevat määräykset

14. Toiminnan merkittävistä muutoksista, toiminnan keskeyttämisestä tai toiminnan ympäristövaikutusten lisääntymisestä on viipymättä ilmoitettava Oulun seudun ympäristötoimelle. Toiminnan päättyttyä ampumaradan pitäjän on puhdistettava alue jätteistä ja rakenteista sekä maisemoitava alue

ympäröivään metsäluontoon sopeutuvaksi. Ampumaradan maaperä on puhdistettava lupamääräyksessä 7 edellytetyn hyväksytyn suunnitelman mukaisesti toiminnan päätyttyä.

Toiminnan käynnistäminen ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta

Oulun Seudun Haulikkoampujat ry:n ampumaradalla voidaan aloittaa ympäristölupapäätöksen mukainen toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Ennen toiminnan aloittamista hakijan on kuitenkin asetettava 3 000 €:n suuruinen vakuus Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitokseen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. [REDACTED] ovat vaatineet, että päätös kumotaan.

Perustelut

Valittajat ovat viitanneet perusteluissaan alkuperäiseen päätösesitykseen, jossa esitettiin ympäristölupahakemuksen hylkäämistä sekä asiassa annettuihin lausuntoihin ja todenneet muun muassa seuraavaa:

Loma-asuntomme sijaitsee Papinjärven rannalla FINIBA-alueella. Ampumaratamelu kuuluu alueellamme aamusta iltaan, olemme kokeneet sen erittäin häiritseväksi. Läheisellä Kisakankaan urheilualueella ovat desibelit olleet 63.

2. [REDACTED] ovat vaatineet, että päätös kumotaan.

Perustelut

Päätös ei täytä ympäristösuojelulain 49 §:n mukaista edellytystä luvan myöntämiselle.

Valittajat ovat viitanneet valituksessaan hakemusvaiheessa tekemänsä muistutukseen, jossa on vaadittu, että lupaa ei myönnetä, koska toiminnasta aiheutuu maaperän ja pohjaveden pilaantumista sekä meluhaittaa ja todenneet lisäksi seuraavaa:

Valituksenalaisen päätöksen pöytäkirjan otteesta käy ilmi, että asiantuntijatahot ovat lausuneet kielteisen kannan ympäristöluvan myöntämiselle ympäristösuojelulain 49 §:n vastaisena. Tämän lupakäsittelyn ympäristötoimen päätösesitys oli, että ampumaradalle ei myönnetä ympäristölupaa, mutta esityksen vastaisesti lupa myönnettiin.

3. *Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry* ovat vaatineet, että päätös kumotaan ja hakemus hylätään. Lisäksi valittajat ovat vaatineet, että valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpano kielletään.

Perustelut

Asiassa tehdyt selvitykset osoittavat maaperän laadun huononemista, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle ympäristönsuojelulain 16 §:ssä kielletyllä tavalla. Lupamääräyksillä ei ole mahdollista estää pohjaveden muuttamiskiellon (ympäristönsuojelulaki 17 §) vastaista seurausta. Toiminnasta aiheutuu vesienhoitolain 20 a §:ssä kielletty seuraus. Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty.

Ampumarata-alueella on selvitetty maaperän pilaantumista vuosina 2007, 2011, 2017 ja 2024. Vuonna 2024 tehdyssä selvityksessä haulien leviämisalueella pintamaassa, 0,0–0,1 metrin syvyydellä maanpinnasta, todettiin kahdessa tutkimuspisteessä VNa 214/2007 (PIMA-asetus) mukaisen ylemmän ohjearvotason ylittäviä lyijypitoisuuksia, neljässä tutkimuspisteessä alemman ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia ja viidessä tutkimuspisteessä kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia. Lisäksi todettiin alemman ohjearvotason ylittäviä arseeni- ja antimonipitoisuuksia. Kenttäanalyyseissa (XRF-kenttämittari) havaittiin kynnysarvon ylittäviä lyijypitoisuuksia pintamaata syvemmällä (0,1–0,3 m) kahdessa pisteessä ja kynnysarvon ylittävä arseenipitoisuus yhdessä pisteessä. Maaperän pilaantuneisuuden arvioinnissa ja pilaantuneen alueen rajaamisessa on huomioitu myös alueella aiempina vuosina tehdyt ympäristötutkimukset. Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia havaittiin kaikissa tehdyissä tutkimuksissa yhteensä noin 30 000 m² (3 ha) alueella. Haulien leviämisalueen maa-ainekset luokitellaan suoran viitearvovertailun perusteella pilaantuneiksi. Koska ampumarata sijaitsee luokitellulla (1-luokan) pohjavesialueella, tulee puhdistustarve arvioida kohdekohtaisella riskinarvioinnilla.

Valittajat ovat huomauttaneet, että Envineer Oy:n tutkimusraportissa vuonna 2024 ei ole huomioitu tilannetta, jossa Kurikan vedenottamolta otettaisiin vettä jatkuvasti vesilain mukaisen luvan sallima 1000 m³/d. Riskinarvioinnissa ei ole myöskään riittävästi tarkasteltu haitta-aineiden pitkäaikaista kulkeutumiseriskää pohjaveteen. Ampumapaikoilla ja kiekkojen putoamispaikoilla olisi lisäksi tullut selvittää PAH-yhdisteiden pitoisuus.

Vuosien 2007 ja 2024 välillä lyijypitoisuus pohjavedessä on lisääntynyt ja ympäristölaatonormin ylittäviä pitoisuuksia on jo havaittu kahdessa havaintoputkessa, vaikka lyijyn kulkeutuminen maaperässä on tyypillisesti hidasta. Alueella on ilmeisenä vaarana lyijypitoisuuden nousu ja leviäminen pohjavedessä pidemmällä aikavälillä, mikäli maaperän puhdistamistoimenpiteisiin ei ryhdytä. Tätä tukee myös kenttäanalyyysin tulos, jonka mukaan kaikki lyijy ei ole enää sitoutuneena pintamaan orgaanisiin yhdisteisiin, vaan sitä on jo kulkeutunut syvempiin kerroksiin maaperässä.

Hakemusaineiston perusteella toiminnasta aiheutuvaa pohjaveden laadun heikentymistä on jo tapahtunut haulien leviämisalueella. Radan haulien leviämisalueella sijaitsevilla pohjavesiputkissa (100 ja 102) liukoinen lyijypitoisuus (PVP100 8,7 µg/l ja PVP102 13 µg/l) ylitti pohjaveden ympäristölaatonormin (5 µg/l) ja pienempiä pitoisuuksia on havaittu myös

kolmessa pohjavesiputkessa (201-203) ampumapaikkojen lähellä. Putkessa 102 myös ylittyi myös talousveden enimmäispitoisuus. Lyijyn osalta kokonaispitoisuudet olivat huomattavasti korkeammat rata-alueen pohjavesiputkessa 100 (150 µg/l) verrattuna vedenottamon pohjavesiputkesta otettuun näytteeseen (0,26 µg/l). Myös antimonia on jo kulkeutunut pohjaveteen. Ampumaratatoiminnan vaikutukset eivät näy välittömästi tai lyhyellä aikavälillä pohjavedessä, vaan haitta-aineiden kulkeutuminen maakerroksen läpi pohjaveteen on tyypillisesti hidasta.

Ampumarata sijaitsee Salonselän I-luokan pohjavesialueen varsinaisella muodostumisalueella. Alueelle ollaan tulevaisuudessa sijoittamassa lisää pohjavedenottoa nykyisten viiden ottamon lisäksi. Yksi tutkituista vedenottamon paikoista sijaitsee 800 metrin päässä ampumaradan länsipuolella. Hakemusaineiston perusteella toiminnasta aiheutuva pohjaveden laadun heikentymistä on jo tapahtunut haulien leviämisaueella. Radan haulien leviämisaueella sijaitsevilla pohjavesiputkissa liukoinen lyijypitoisuus ylitti pohjaveden ympäristölaatu normin ja pienempiä pitoisuuksia on havaittu myös kolmessa pohjavesiputkessa ampumapaikkojen lähellä. Yhdessä putkessa ylittyi myös talousveden enimmäispitoisuus. Myös antimonia on jo kulkeutunut pohjaveteen. Ampumaratatoiminnan jatkaminen ja maaperän puhdistamisen viivyttäminen voi aiheuttaa tärkeällä pohjavesialueella pohjaveden laadun muutoksia laajalla alueella, joka aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua.

Lyijyn poistaminen pohjavedestä on taloudellisesti ja teknisestikin mahdotonta, joten ampumaratatoiminnan lopettaminen ja maaperän puhdistaminen on varovaisuusperiaate huomioon ottaen välttämätöntä.

Kyseessä oleva ampumaratatoiminta voi vaikuttaa vesienhoitolain 1299/2004 2 §:n kohdassa 5 määriteltyyn pohjavesimuodostumaan, joten lupaharkinnassa on otettava huomioon, etteivät laatu normit kyseisessä pohjavesimuodostumassa ylity siten, että ne vaarantavat pohjavesimuodostuman kemiallisen tilan. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että vesienhoitoasetuksen (Vna 341/2009) liitteen 7 A pohjaveden ympäristölaatu normit on otettava osaksi lupaharkintaa. Tehtyjen tutkimusten perusteella pohjaveden laatu normi ylittyy lyijyn osalta ampumaradan alueella. Lyijyn hidas kulkeutuminen huomioon ottaen on ennakoitavissa, että lyijyn pitoisuus pohjavedessä tulee lisääntymään.

Vesienhoitolain 20 a §:n mukaan kaikissa pohjavesimuodostumissa tulee saavuttaa hyvä tila eikä tavoitteen saavuttaminen saa vaarantua hankkeen tai toiminnan johdosta. Ampumaradan päästöjen tyypillisesti hidas kulkeutuminen ja varovaisuusperiaate huomioon ottaen voidaan pitää selvänä, että ampumaratatoiminnan jatkaminen ja maaperän puhdistustoimien viivyttäminen vaarantaa Salonselän pohjavesialueen hyvän tilan säilymistä.

Ampumaradan sijoituspaikka on oikeusvaikutteisen yleiskaavan vastainen. Ampumaradan alueella ei ole asemakaavaa. Ampumarataa ei ole osoitettu voimassa olevassa Uuden Oulun yleiskaavassa eikä Pohjois-Pohjanmaan

vaihemaakuntakaavassa. Liminganlahden Natura-alue sijaitsee haetusta ampumaradasta lähimmillään noin 1000 m etäisyydellä. Natura-alueen luontoarvoja ei saa vaarantaa tai heikentää. Alue on myös Liminganlahden valtakunnallisesti arvokkaan VAMA-maisema-alueen reunalla.

Ampumaratatoiminta voi aiheuttaa riskin 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen pohjaveden tai maaperän pilaantumiselle. Lisäksi toiminta aiheuttaa häiriötä alueen virkistyskäytölle ja luontoarvoille, sekä loma-asumiselle ja asumiselle. Ampumisesta aiheutuva melu ylittää kynnsarvot muun muassa Liminganlahden NATURA-alueen reunalla ja Papinjärven FINIBA-alueella, Peuhun rantakaava-alueella ja muissa vapaa-ajan ja pysyvän asumisen paikoilla, sekä Kisakankaan virkistysreiteillä ja Papinjärven virallisella uimarannalla.

4. *Oulun Vesi-liikelaitos* on vaatinut, että päätös kumotaan. Toimintaa ei saa jatkaa tai aloittaa ennen ympäristöluvan lainvoimaiseksi tuloa.

Perustelut

Ympäristölupapäätöksestä puuttuvat riittävät perustelut luvan myöntämiselle. Päätöksessä ei ole riittävästi arviota ampumaratatoiminnan vaikutuksista alueen pohjavesien laatuun.

Toiminta ei täytä ympäristönsuojelulain 49 §:n kohdan 3 mukaista edellytystä luvan myöntämiselle maaperän pilaamiskiellon eikä pohjaveden pilaamiskiellon perusteella. Toiminnasta maaperään kertyneet haitta-aineet voivat vaarantaa pohjaveden laadun.

Haulikkorata vaarantaa nykyisen ja suunnitellun laajemman vedenoton Oulunsalossa.

Ampumaratatoiminnan meluvaikutukset ylittävät valtioneuvoston päätöksen melun ohjearvon 29 kiinteistöllä.

Ampumaradan sijoittuminen alueelle vaikeuttaa yleiskaavan toteuttamista.

5. *Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (ELY-keskus)* on vaatinut, että päätös kumotaan ja asia palautetaan uudelleen käsiteltäväksi. Toiminnalle myönnetty aloittamislupa on kumottava.

Perustelut

Valituksenalainen päätös poikkesi Oulun seudun ympäristötoimen päätösesityksestä, jossa esitettiin, ettei Oulun Seudun Haulikkoampujat ry:n ampumaradalle myönnetä ympäristölupaa. Päätösesitys sisälsi kattavat perustelut sisältäen maaperän ja pohjaveden pilaamiskiellon, ampumaratatoiminnan melun sekä vaikutukset yleiskaavan toteuttamiselle. Itse päätöstä ei perusteltu ollenkaan.

Toiminta on omiaan aiheuttamaan ympäristönsuojelulain (YSL) 17 §:ssä tarkoitettua pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa. Näin ollen YSL 49 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty. Lisäksi toiminnan sijoittaminen vaikeuttaa alueen käyttämistä maakuntakaavassa ja yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen YSL 12 §:n vastaisesti maakuntakaavan ja yleiskaavan pohjavesimerkinnän takia.

Voimassa olevassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa alue sijoittuu virkistysalueelle. Lisäksi alue on merkitty pohjavesialueeksi ja tärkeäksi pohjavesivyöhykkeeksi. Pohjavesialueita koskevan suunnittelumääräyksen mukaan pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävin vesiensuojelutoimenpitein.

Uuden Oulun yleiskaavassa ampumarata-alue sijoittuu Make-3 monikäyttöinen luonto -vyöhykkeelle, joka on osa Oulun seudun virkistys- ja vapaa-ajanverkostoa. Kaavassa on osoitettu myös vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue. Kaavamääräyksen mukaan pohjavesialueelle riskejä aiheuttavat toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tai riskien syntyminen on estettävä riittävin vesiensuojelutoimenpitein.

Ampumaradalle on vuonna 2014 myönnetty ympäristölupa määräaikaiselle toiminnalle vuoden 2020 loppuun. ELY-keskus on tuolloin puoltanut määräaikaista lupaa, koska ampumatoiminta on ollut tarkoitus siirtää ympäristöolosuhteiltaan paremmin ampumaratatoimintaan soveltuvalle alueelle. Tämän jälkeen Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta on vuonna 2021 myöntänyt määräaikaisen ympäristöluvan, jonka myöntämisen yhtenä perusteena on ollut ampumaratatoiminnan siirtäminen hallitusti seudulliselle ampumarata-alueelle (Ruutikangas). Edellä mainittu lupa on päättynyt 31.12.2024.

Ampumarata-alue sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä Salonselän (11567001) pohjavesialueella ja sen varsinaisella muodostumisalueella. Salonselän pohjavesialueella on kaikkiaan viisi vedenottamoita sekä useita tutkittuja vedenottamon paikkoja. Salonselän pohjavesialueelta otetaan pohjavettä vuorokaudessa noin 1300 m³. Oulun Vesi Oy suunnittelee tulevaisuudessa sijoittavansa pohjavesialueelle lisää pohjavedenottamoita.

Pohjavesipinta on ampumarata-alueella noin 3–4 metrin syvyydellä maanpinnasta, osittain alle metrin syvyydessä. Kauempana ampumapaikoilta, pohjavesipinta on noin 5–6 metrin syvyydellä maanpinnasta.

Oulusalon haulikkorata on perustettu vuonna 1990. Ampumarata-alueella vuosina 2007, 2011 ja 2017 tehdyt tutkimukset ovat osoittaneet maaperän pilaantuneisuutta lähinnä lyijyn osalta. Ampumarata-alueen pintamaassa on ammuttuja hauleja 20 vuoden ajalta noin 96 tonnia ja hauleilla pilaantunut maamassa on noin 5100 tonnia (GTK 2011). Lyijyhaulien käytöstä on luovuttu vuonna 2014, jonka jälkeen ammunnessa on tullut käyttää lyijyhaulien tilalla korvaavia hauleja ja ekokiekkoja. ELY-keskuksen käsityksen mukaan tämä ei

kuitenkaan poista tai vähennä pohjaveden pilaantumisen vaaraa, kun otetaan huomioon noin 24 vuoden aikana maastoon kertynyt lyijykuormitus.

Vuonna 2024 tehdyssä maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuustutkimuksissa todettiin kahdessa pohjavesiputkessa lyijyn liukoinen pitoisuuden ylittävän Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006) mukaisen ympäristölaatunormin sekä myös STMa 2/2023 mukaisen talousveden enimmäispitoisuuden. Pienempiä lyijypitoisuuksia todettiin myös niiden eteläpuolisissa putkissa, mutta ei vedenottamon lähellä sijaitsevassa havaintoputkessa. Antimonia todettiin ampumarata-alueen pohjavesiputkissa pienempiä pitoisuuksia, jotka alittivat ympäristölaatunormin sekä talousveden enimmäispitoisuuden.

Tässä suunnitelmassa on todettu raskasmetallien kulkeutumisen pohjaveteen tapahtuneen vain paikallisesti, ja alueen pohjaveden tilan heikentyneen paikallisesti ampumatoiminnan seurauksena.

Oulunsalon rata-alueesta vain pieni osa on tiivisrakenteella varustettua, jonka suotovedet käsitellään raesuodatusjärjestelmällä.

Raesuodatusjärjestelmän tehokkuutta tai toimivuutta ei ole tutkittu sen asentamisen jälkeen. Järjestelmässä käsitellyt vedet johdetaan pohjavesialueelle. Hakemuksessa ei ole esitetty rakennettavaksi pohjavedensuojelurakenteita. Ympäristötoimi on päätösesityksessään näkemyksenään esittänyt, että tiivisrakenteen soveltuvuus koko alueelle on heikko huomioiden alueen suuri pinta-ala, suuri suotovesien määrä sekä oletettujen korkeiden rakennuskustannusten vuoksi. Tiivisrakenteiden asennus ei ympäristötoimen näkemyksen mukaan olisi mahdollista ilman maaperän puhdistustöitä. Pohjaveden suojelun näkökulmasta pintamaa tulee säilyttää koskemattomana maaperän kunnostustöihin asti haitta-aineiden kulkeutumisriskin vuoksi. ELY-keskus yhtyy tähän käsitykseen ja näin ollen toteaa, ettei ympäristölupapäätöksessä ole annettu määräyksiä maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. On ainoastaan todettu, että suunnitelma ampumaradan maaperän kunnostamisesta tulee tehdä 30.9.2030 mennessä. Kuitenkin edellisen ja päättyneen ympäristöluvan mukaan on luvanhaltijan tullut 31.12.2023 mennessä esittää suunnitelmat ampumaratatoiminnan siirtämisestä ja nykyisen ampumaratatoiminnan lopettamiseen liittyvistä ympäristönsuojelua koskevista toimita. Mikäli ampumaratatoiminta annetaan alueella jatkua, siirtyvät maaperän puhdistamistoimet vähintään 10 vuodella eteenpäin, mikä lisää pohjaveden pilaantumisen riskiä alueella.

Ampumaradalla on todettu useissa tutkimuksissa toiminnan aiheuttaneen maaperän pintakerroksen pilaantumista lyijyllä ja muilla metalleilla. Hakija ei ole esittänyt suojausratkaisuja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi, eikä puhdistamistoimia rata-alueella hakijan mukaan harkita ennen kuin toiminta alueella on loppunut.

Kun otetaan huomioon alueen maaperän ominaisuudet, erityisesti maakerroksen ohuus pohjaveden päällä, rata-alueen sijoittuminen lähelle vedenottamoita sekä toiminnalle myönnetty pitkäikäinen 10 vuoden

voimassaoloaika, alueella jo pitkään jatkunut ampumaratatoiminta ja alueella jo tapahtunut maaperän ja pohjaveden kuormittuminen sekä pohjavesialueen merkitys vedenhankinnan kannalta, olemassa olevan toiminnan laajuus ja toiminnan sijainti muodostavat merkittävän riskin pohjavesialueen pohjaveden laadulle. Lupamääräyksinkään ei ole tässä tapauksessa pystytty riittävällä tavalla poistamaan riskiä siitä, ettei toiminta vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai talousvedenhankintaa.

Oulun Veden kiinteistö on haulikkoradan kiinteistön läheisyydessä. Mikäli lähimmällä Kurikan vedenottamolla lisätään vedenottoa, voi pohjaveden virtaus kääntyä ampumarata-alueella kohti ottamoita ja haitta-aineiden kulkeutumisen riski vedenottamolle kasvaa. Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin mukainen pohjaveden pilaamiskiello sisältää myös vaaran aiheuttamisen kiellon. Toiminnan ei tarvitse aiheuttaa konkreettista pilaantumista ollakseen pohjaveden pilaamiskiellon vastaista. ELY-keskus katsoo, että pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei voida lupamääräyksinkään alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet huomioon ottaen ehkäistä riittävän tehokkaasti pitkällä aikavälillä.

Myös meluhaitat ovat ampumaradan osalta merkittävät, sillä meluvaikutukset ylittävät valtioneuvoston päätöksen ohjearvot lähes 30 kiinteistöllä.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on 15.8.2025 antamallaan välipäätöksellä numero 1000/2025 kieltänyt valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon. Välipäätöksen mukaan määräys on voimassa siihen saakka, kunnes pääasiaa koskeva valitus on lainvoimaisesti ratkaistu tai kunnes asiasta toisin määrätään.

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunnalta pyydetty lausunto valituksista. *Hallinto-oikeus* on varannut Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Oulun kaupungin kaavoitus- ja terveysuojeluviranomaisille, Oulun Vesi-liikelaitokselle ja Oulun poliisilaitokselle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksista.

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta on ilmoittanut, että se ei anna asiassa lausuntoa.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on ilmoittanut, että se ei anna asiassa vastinetta.

Oulun poliisilaitos on antanut vastineen.

Oulun Seudun Haulikkoampujat r.y. on antanut valituksen sekä asiassa annetun vastineen ja ilmoitusten johdosta vastineen. Vastineessa on todettu muun muassa seuraavaa.

Vaasan hallinto-oikeuteen saapuneissa valituksissa keskitytään erityisesti lyijyyn ja sen aiheuttamaan riskiin. Radalla on ollut voimassa lyijyhaulikielto

vuodesta 2014 asti. Toiminnan jatkuessa radalla tullaan jatkossakin kieltämään lyijyä sisältävien haulien käyttö ja hallussapito, minkä ansiosta haulien leviämisalueen lyijy-, antimoni- ja arseenipitoisuudet eivät jatkossakaan kasva. Ympäristöministeriön BAT-oppaan (2014) mukaisesti lyijyhaulikielto on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukainen toimenpide haitta-aineiden hallitsemiseksi kuormitusta vähentämällä. Lisäksi Oulunsalon haulikkoradalla on jo useita vuosia käytetty ilman kivihiilitervaa valmistettuja ns. ekokiekkoja, joiden PAH-yhdistepitoisuus on alle 0,001 %, kun perinteisissä savikiekoissa se on 0,2–2,5 %. Lisäksi PAH-yhdisteitä sisältävien kiekkojen markkinoille saattaminen on kielletty EU:n komission toimesta ja se astuu voimaan 22.4.2026.

Radan ympäristövaikutuksia arvioitaessa on olennaista erottaa ampumaradan vanhan toiminnan aikainen kuormitus radan nykyisen toiminnan vaikutuksista. Nykyisin radalla käytössä olevat teräshaulit koostuvat käytännössä täysin raudasta (> 99 %) ja mangaanista (n. 0,5 %), joista kummallekaan ei ole asetettu maaperän haitallisten aineiden pitoisuuksien mukaisia kynnys- tai ohjearvoja (VNa 214/2007) eikä pohjaveden ympäristölaaturormeja (VNa 341/2009). Euroopan kemikaaliviraston (ECHA), joka on kemikaaliturvallisuutta sääntelevä auktoriteetti, lyijyhaulikieltoon liittyvän aineistojen perusteella lyijyllä ja teräksellä ei ole yhteisvaikutuksia. Esimerkiksi WCA environment Ltd:n tutkimuksessa (2021) on tutkittu teräshaulien käytön vaikutuksia ampumaradoilla, joissa on aiemmin käytetty lyijyhauleja. Tutkimuksessa on todettu, että teräshaulien käyttö voisi jopa vähentää lyijyn kulkeutumista, sillä rautahydroksidi toimii tehokkaana sitovana tekijänä lyijylle.

Pohjavesiputket PVP100 ja PVP102 ovat epäluotettavia näytenäytteitä, eikä niitä ole säännölliseen tarkkailuun aikaisemmissa luvissa sisällytetty. ELY-keskus ja Vesilaitos ovat todenneet lausunnoissaan samaa kyseisten pohjavesiputkien epäluotettavuudesta, sillä putkien päät ovat avonaisia ja lähellä maanpintaa, ja toiminnanharjoittaja on esittänyt toimenpiteitä putkien korjaamiseksi tai tukkimiseksi. Samaiset putket ovat ne, joista lyijypitoisuus ylitti ympäristölaaturormin ja talousveden laatuvaatimuksen. Kyseessä on kertanäytteenotto ja toiminnanharjoittajan tietojen mukaan kyseisistä putkista ei ole otettu näytteitä vuoden 2008 jälkeen. Pitkän ajan seurannan perusteella toiminnasta ei ole aiheutunut pohjaveden pilaantumista. Pohjavesiputkista (PVP201, PVP202 ja PVP203) otettujen näytteiden metallipitoisuudet ovat järjestään olleet alhaiset.

Riskinarvioinnin perusteella haulikkoradan maaperässä todetuista haitta-aineista ei aiheudu nykyisessä maankäytössä riskejä ihmisten terveydelle tai ympäristölle eikä tutkimusalueella ole puhdistustarvetta nykyisessä maankäytössä.

Oulunsalon haulikkoradalla on tehty useita maaperänäytteenottoja, joiden tulosten perusteella lyijyhauleista peräisin olevat haitta-aineet ovat sitoutuneet maaperän ylimpään pintakerrokseen, eikä niiden ole havaittu kulkeutuneen syvemmälle. Liukoisuustulosten perusteella haitta-aineista erityisesti lyijy on

voimakkaasti sitoutuneet maa-ainekseen ja laskennallisten tulosten perusteella haitta-aineiden kulkeutuminen pohjaveteen on hidasta.

Toiminta-alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa, joten kaavoitus ei yksinomaan ympäristönsuojelulain mukaan estä ampumaratatoimintaa alueella. Oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa sijaintipaikan alue on merkitty maaseutukehittämisyöhykkeelle monikäyttöinen luonto suunnittelumääräyksineen ja maakuntakaavassa alue on pohjavesialueen lisäksi virkistysaluetta. Toiminta on ollut merkittynä Oulun seudun yleiskaavaan 2020, josta se on poistettu kaavamuutoksen myötä, vaikka rata on ollut kaavoituksen aikaan toiminnassa.

Oulunsalon haulikkoradan toiminnan melu on mallinnettu, melumallinnuksen tulosten perusteella ampumaradoille asetetut meluohjearvot loma-asumiseen käytettyjen alueiden osalta (melutaso 60 dB L_{AImax}) ylittyvät lievästi 2–3 dB. Meluohjearvot eivät myöskään ylity yhdenkään rata-alueen ympäristössä sijaitsevan vakituiseen asumiseen tarkoitetun rakennuksen kohdalla (ohjearvo 65 dB L_{AImax}). Ottaen huomioon luvan määräaikaaisuuden, ohjearvojen vähäiset ylitykset (2–3 dB) sekä niiden torjumiseen vaadittavat massiiviset torjuntatoimenpiteet, ei meluntorjuntatoimenpiteiden tekeminen ole teknistaloudellisesti perusteltavissa.

Ampumaradan meluvaikutuksen vähentämiseksi Oulunsalon haulikkoradalla on rajoitettu toiminta-aikoja, joka on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukainen toimenpide. Ympäristöministeriön oppaan (2023) mukaan ohjearvojen täytyminen antaa lähtökohtaisesti oikeuden harjoittaa ammuntaa päivittäin klo 07–22 välisenä aikana, mikä vastaa 105:tä tuntia viikkotasolla. Ympäristöluvan mukaisesti rajoitetut toiminta-ajat vastaavat 70 tuntia viikkotasolla eli noin 33 % vähennystä ampuma-aikoihin verrattuna ohjeelliseen lähtökohtaan.

Toiminnanharjoittaja muistuttaa, että aikanaan laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) sisälsi aikaprioriteettipykälän. Lakiin tehtyä muutosta koskevan hallituksen esityksen (HE 84/1999) mukaan edelleenkin kohtuutonta haittaa arvioitaessa tulisi ottaa huomioon se, onko rasiusta aiheuttava toiminta alkanut ennen kuin haittaa kokeva on alkanut hallita kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa. Yleensä rasiusta ei voitaisi pitää kohtuuttomana, jos alueella ensin toiminut toiminto koetaan alueelle myöhemmin tulleen toimesta kohtuuttomaksi. Toiminnanharjoittajalla ei ole tarkkoja tietoja alueelle rakennetuista loma-asunnoista, mutta toiminnanharjoittaja muistuttaa Oulunsalon haulikkoradan toiminnan alkaneen nykyisen alueen läheisyydessä jo vuonna 1966, joten toimintaa ja siitä aiheutuvaa melua voidaan pitää alueelle tavanomaisena.

Ympäristölupaharkinnassa ei tehdä tarkoituksenmukaisuusharkintaa, päätöstä ei voida kumota tai lupamääräyksiä muuttaa toisen ampumaradan olemassaolon perusteella.

██████████ ovat antaneet vastaselityksen. Lyijyhaulien korvaaminen teräshauleilla ei ratkaise päästöongelmaa, sillä teräshaulien käyttöön liittyy vaaroja. Lyijyä korvaavat haulimateriaalit aiheuttavat merkittäviä haittoja ja voivat osoittautua helposti kulkeutuviksi ja ympäristölle haitallisiksi. Teräshaulit sisältävät raskasmetalleja, jotka eivät ole yhtä stabiileja kuin lyijy. Ne sisältävät mm. kromia ja kuparia, jotka saattavat haulin korrodoituessa vapautua ja kulkeutua pohjaveteen asti.

Haulikkoradalle teetetyn meluntorjuntasuunnitelman mukaisia melusuoja ei ole rakennettu.

Oulunsalon ampumarata sijaitsee voimassa oleva yleiskaavan vastaisesti. Aikaprioriteetti ei oikeuta myöhemmin annettujen viranomais määräysten rikkomiseen ja noudattamatta jättämiseen.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry ovat antaneet vastaselityksen. Luonnonsuojeluliitto toteaa, että sillä ei ole tietoa pohjavesiputkien PVP 100 ja PVP 102 luotettavuudesta näytteenoton kannalta. Putket sijaitsevat kuitenkin haulien laskeutumisalueella ja on johdonmukaista, että näissä pisteissä havaitaan korkeimmat lyijypitoisuudet.

Ympäristönsuojelulain 17 §:n pohjaveden pilaamiskielto kieltää jo vaaran aiheuttamisen ja sellainen on ilmiselvästi käsillä riippumatta lyijykuormituksen jatkumisesta tai kahden pohjavesiputken luotettavuudesta. Pilaantuneen maa-aineksen määrä on huomattavan suuri (6000 tonnia). Lyijyn ja muiden haitta-aineiden päätyminen lähellä maanpintaa sijaitsevaan pohjaveteen on johdonmukainen seuraus vuosikymmeniä jatkuneesta kuormituksesta.

Olennaista on se, että puhdistustoimiin ryhdytään ennen kuin lyijyä pääsee liukenemaan enempää pohjaveteen. Lyijyn poistaminen pohjavedestä on huomattavasti vaikeampaa ja kalliimpaa kuin maaperästä. Ampumaradan lopettamistoimilla on jo kiire, eikä ampumaratatoimintaa voi enää jatkaa. Pilaantumisen aiheuttajan tulee puhdistaa maaperä sellaiseen kuntoon, että sitä voidaan käyttää turvallisesti oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen; virkistykseen ja ulkoiluun luonnonympäristön arvot säilyttäen.

Oulun Vesi -liikelaitos on antanut vastaselityksen.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on antanut vastaselityksen.

Envineerin vuonna 2024 laatiman kunnostussuunnitelman mukaan alueella arvioidaan olevan pilaantuneeksi luokiteltavia maa-aineksia noin 6000 tonnia noin kolmen hehtaarin alueella. Hakija ei ole esittänyt suojausratkaisuja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi, eikä puhdistamistoimia rata-alueella hakijan mukaan harkita ennen kuin toiminta alueella on loppunut.

Pohjavesipinta on ampumarata-alueella noin 3–4 metrin syvyydellä

maanpinnasta, osittain alle metrin syvyydessä (putki 203). Kauempana ampumapaikoilta, ampumasektorilla (PVP 100 ja PVP102) pohjavesipinta on noin 5–6 metrin syvyydellä maanpinnasta.

Alueen maaperässä on pohjaveden kannalta riskejä aiheuttavia metallipitoisuuksia, ja pilaantuneen maa-aineksen määrä on huomattavan suuri (6000 tonnia). Lyijyn ja muiden ampumaratatoiminnasta johtuvien haitta-aineiden päätyminen pohjaveteen ei voida ELY-keskuksen käsityksen mukaan sulkea pois. Ampumaratatoiminnan vaikutukset näkyvät jo nyt alueella otetuista maaperä- ja pohjavesinäytteistä. Yleisesti ottaenkaan ampumaratatoiminnasta ei aiheudu välittömiä tai lyhyen aikavälin ympäristövaikutuksia, vaan haitta-aineiden kulkeutuminen maakerroksen läpi pohjaveteen on tyypillisesti hidasta. Näin tapahtuu maalajiltaan hyvin vettä johtavilla hiekka- ja sora-alueilla, jollaisella Oulunsalon ampumarata sijaitsee. Alueella ei ole voitu aiemminkaan (edelliset käsittelyt Vaasan hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa) sulkea pois maaperän pilaantumista lyijykontaminaation takia pitkällä aikavälillä, eikä näin ollen myöskään sulkea pois pohjaveden pilaantumisen mahdollisuutta. Ympäristölaatunormin ylittävät pitoisuudet pohjavedessä, erityisesti lyijyn osalta, on osoituksena siitä. Vaikka lyijyhaulien käytöstä on ampumaradalla luovuttu jo reilu kymmenen vuotta sitten, ei se poista tai vähennä pohjaveden pilaantumisen vaaraa, kun otetaan huomioon alueelle kertyneen lyijyn kokonaismäärä ajan saatossa.

Hakijan vastineeseen liittyen ELY-keskus toteaa, etteivät ympäristöluvassa annetut lupamääräykset ja alueella tehdyt selvitykset/tarkastelut ole riittäviä varmistamaan, ettei toiminnasta pitkällä aikavälillä aiheudu pohjaveden laadun heikkenemistä ja ympäristönsuojelulain 17 §:ssä kiellettyä pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Ampumaratatoiminnalle vuonna 2021 myönnetyllä määräaikaisella ympäristöluvalla on lupamääräyksin mahdollistettu ampumaratatoiminnan hallittu siirtäminen pohjavesialueen ulkopuolelle, ja hallittu siirtäminen on ollut yksi luvan myöntämisen edellytys. Hakija ei ole kuitenkaan toteuttanut tätä, eikä ympäristöluvassa määrättyä maaperän kunnostamisen suunnitelmaa.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus valitukset hyväksyen kumoaa Oulun seudun ympäristötoimiliikelaitoksen johtokunnan päätöksen ja hylkää Oulun Seudun Haulikkoampujat r.y.:n lupahakemuksen.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Saman pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltavuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (*maaperän pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua, 2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää tai 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 20 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että: 1) menetellään toiminnan laadun edellyttämällä huolellisuudella ja varovaisuudella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä otetaan huomioon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriski sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen (*varovaisuus- ja huolellisuusperiaate*); ---

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet.

Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 1) terveyshaittaa, 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta, 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta - - -.

Ympäristönsuojelulain 51 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa ja 115 d §:ssä tarkoitettussa ilmoituspäätöksessä on 49 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 115 d §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettun seurauksen merkittävyyttä arvioitaessa otettava huomioon, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa tai merenhoitosuunnitelmassa esitetään toiminnan vaikutusalueen vesien ja meriympäristön tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa räsituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsituksen muu tavanomaisuus, räsituksen voimakkuus ja kesto, räsituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (53/1997) 2 §:n 1 momentin mukaan ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssi-aikavakiolla (L_{AImax}) määritettyjä seuraavia arvoja: asumiseen käytettävät alueet 65 dB, ---Virkistysalueet taajamissa tai taajamien välittömässä läheisyydessä,--- loma-asumiseen käytettävät alueet 60 dB ---.

Mainitun päätöksen 3 §:n mukaan ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät

ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitetun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.

Lain esityöt

Voimassa olevan ympäristönsuojelulain 11 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen (hallituksen esitys, HE 214/2013 vp) mukaan vaikutusalueen herkkyyteen liittyvinä seikkoina otettaisiin huomioon esimerkiksi alueen pohjavesiolosuhteisiin liittyvät ominaispiirteet.

Asiassa saatu selvitys

Oulun seudun Haulikkoampujat ry:n ampumarata sijaitsee Oulun kaupungin Oulunsalon kaupunginosassa kiinteistöllä 564-430-14-65 Haulikkokeidas. Rata on sijainnut nykyisellä paikalla vuodesta 1990. Toiminnalle on myönnetty ensimmäinen ympäristölupa vuonna 1993.

Toimintaa on viime vuosina harjoitettu määräaikaisten ympäristölupien perusteella. 26.2.2014 myönnetty ja 31.12.2020 päättynyt, sekä 28.4.2021 myönnetty ja 31.12.2024 päättynyt ympäristölupa on myönnetty määräaikaisena siinä tarkoituksessa, että ampumaratatoiminta voitaisiin hallitusti siirtää ympäristöolosuhteiltaan paremmin ampumaratatoimintaan soveltuvalle alueelle. Lisäksi päätösten mukaan luvan saajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin ampumaratatoiminnan siirtämiseksi sellaiselle alueelle, joka soveltuu ympäristönsuojelun näkökulmasta ampumaratatoimintaan. Päätöksissä on katsottu, että ampumaratatoiminta aiheuttaa nykyisellä paikalla riskin maaperän ja pohjaveden pilaantumiselle.

Hakemuksen mukaan ampumaradalla on neljä ampumaratapaikkaa, joista jokaisessa ammuntauunta on luoteen ja idän välillä niin, että keskimääräinen suunta on kohti pohjois-koillista. Ratapaikoissa on kahdeksan puolikaareen asetettua ampumapaikkaa skeetammuntaa varten. Yhdessä ratapaikassa voidaan harjoittaa myös trap- ja kompak sporting -ammuntaa. Kaikissa lajeissa ammutaan kiekonheittimillä ilmaan heitettäviä savikiekkoja. Kiekonheittimien säätöjä muuttamalla voidaan harjoittaa kansallista skeetiä, trapia sekä metsästyshaulikkoja.

Ampumaradalla ei ammuta luotiaseilla. Radan vuosittainen sallittu laukausmäärä on 180 000 laukausta ainoastaan teräshauleja sisältävillä patruunoilla. Nykyisellä haulikkoradalla on ammuttu lyijyä sisältämättömillä teräshauleilla vuodesta 2014.

Valituksenalaisen päätöksen mukaan ampumarata-alueella ei ole asemakaavaa. Alueella on voimassa 23.5.2019 lainvoimaiseksi tullut Uuden Oulun yleiskaava. Yleiskaavassa ampumarata sijoittuu maaseutukehittämisyöhykkeelle 3, monikäyttöinen luonto, make-3. Monikäyttöisen luonnon vyöhyke muodostuu kaupunkikehittämisyöhykkeiden läheisistä pääosin rakentamattomista maaseutu-, virkistys- ja luontoympäristöistä. Ampumarata-aluetta koskee

myös pohjavesialuetta koskeva merkintä, jolla on osoitettu vedenhankintaa varten tärkeä Salonselän 1-luokan pohjavesialue. Kaavamääräyksen mukaan pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskin syntymistä on estettävä riittävin vesiensuojelutoimenpitein. Oulunsalon ampumarataa ei ole merkitty yleiskaavaan. Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavassa, joka on tullut voimaan 2.2.2017, alue sijoittuu virkistysalueelle. Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa, joka on tullut voimaan 17.1.2022, alue on merkitty pohjavesialueeksi ja tärkeäksi pohjavesivyöhykkeeksi.

Hakemuksen mukaan ampumaradalta alle kilometrin päässä pohjoiseen ja luoteeseen on sekä entisiä että nykyisin toiminnassa olevia maanottoalueita. Oulun lentoasema sijaitsee ampumaradalta alle kahden kilometrin päässä idässä. Ampumaradalta noin 800 metriä etelään, 1 300 metriä lounaaseen ja 1 600 metriä koilliseen on vapaa-ajanrakennuksia. Lähin yksittäinen asuinrakennus sijaitsee noin 700 metrin päässä radalta etelään ampumasuunnan takana.

Ampumarataa lähimpänä sijaitseva suojelualue on Liminganlahden Natura 2000 -alue, johon on radalta matkaa lyhimmillään noin 1 200 metriä lounaaseen. Alueen pinta-ala on 11 823 hehtaaria, ja sen suojeluperusteisiin kuuluu erityisesti rikas linnusto. Ampumaradalta noin 1 600 metriä koilliseen sijaitsee Papinjärvi, joka on Oulun kaavoitusviranomaisen lausunnon mukaan kansallisesti tärkeä lintualue FINIBA.

Kaavoitusviranomaisen lupahakemuksesta antaman lausunnon mukaan ampumaradan etäisyys Peuhun rantakaava-alueeseen on noin 600 metriä. Alueella sijaitsee loma-asumista ja muun muassa juhlaikäytössä oleva Peuhun kartano. Lähin hiihtolatu sijaitsee 700 metrin etäisyydellä ampumaradasta ja Kiskankaan urheilumaja 1,5 kilometrin päässä. Papinjärven virallinen uimapaikka alle 2 kilometrin päässä. Virkistyskohteet ovat läheisen Oulunsalon keskustan asukkaiden ja koululaisten käytössä, ja samoja reittejä käytetään liikkumiseen vuoden ympäri.

Toiminta-alue kuuluu Oulujoen - Iijoen vesienhoitoalueeseen ja sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä 1-luokan Salonselän pohjavesialueella (11567001) ja sen varsinaisella muodostumisalueella. Oulujoen- Iijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa kaudelle 2022–2027 (s.131) on pohjavesiä koskevissa toimenpide-esityksissä todettu seuraavaa: Uusia, pohjavedelle mahdollisesti riskiä aiheuttavia toimintoja ei lähtökohtaisesti sijoiteta pohjavesialueelle. Mikäli toimintaa ei voida sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle, tulee pohjavedelle aiheutuva riski poistaa toiminnallisista tai teknisistä suojauksista ja toimenpiteistä. Tällöin toiminnan valvonnan sekä pohjaveden laadun ja määrän tarkkailun tulee olla tehokasta ja tiivistä. Vesienhoitoalueen kaikki pohjavedet ovat hyvässä määrällisessä ja kemiallisessa tilassa.

Rata-alueen ja sen ympäristön maaperä on Geologian tutkimuskeskuksen 1:20 000 pohjamaakartan mukaan laajalti hiekkaa. Pohjavesialue on luonteeltaan

antikliininen ja pohjavettä purkautuu yleisesti harjun reunaosien soille. Harjun pituussuuntainen vedenläpäisevyys on ilmeisesti kohtalainen. Useiden pienehköjen suopainanteiden esiintyminen harjualueella viittaa orsivesiin ja näin ollen ainakin paikoitellen heikkoon vertikaaliseen vedenläpäisevyyteen. Pohjavesipinta on ampumarata-alueella matalimmillaan noin 5–6 metriä maanpinnan alapuolella. Uusimpien tutkimusten mukaan pohjavesi on ylimmillään noin metrin maanpinnan alapuolella.

Hakemuksen mukaan haulien leviämisalueen pintamaa ampumapaikkojen edustalla on pääosin muokkaamaton lukuun ottamatta kolmannen ampumaratapaikan kohdalla olevaa noin 1 800 m²:n laajuista aluetta, johon on tehty kokeellisesti vettä eristävä ja hiekalla peitetty muovikalvo suotovesien kokoamiseksi. Suotovedet kootaan alueelta salaojaputkia pitkin radan eteläpuolella olevaan rautapitoisia rakeita sisältävään lyijynerotuskaivoon ja imeytetään sen kautta maastoon pohjavesialueella.

Vuonna 2024 tehdyssä kunnostussuunnitelmassa on todettu, että haulikkoradan alueelta ei lähde selkeitä laskuojia, eikä tutkitulle alueelle muodostu pintavesilammikoita. Siksi sadevesien arvioidaan pääasiassa imeytyvän maaperään, eikä kulkeutumista tapahdu pintavesien välityksellä esim. ojiin tai järviin. Haitta-aineiden kulkeutuminen vajovesien mukana pohjaveteen on mahdollista.

Vuoden 2023 pohjavesien suojelusuunnitelman mukaan pohjaveden päävirtaussuunta Salonselän pohjavesialueella on länteen. Ampumarata-alueen luoteis- ja lounaispuolella pohjaveden virtaus on paikallisesti lounaaseen-länteen. Vedenottamoiden lähialueilla pohjaveden virtaussuunnat kääntyvät paikallisesti vedenoton seurauksena kohti vedenottamoita.

Pohjavesialueella on viisi toiminnassa olevaa tai toiminnassa ollutta vedenottamoita, joiden lisäksi sillä on useampia tutkittuja vedenottamoiden paikkoja. Lähin pohjavedenottamo sijaitsee 700 metrin etäisyydellä pohjaveden virtaussuunnassa ampumaradan yläpuolella. Lähin virtaussuunnassa oleva vedenottamo on radalta noin 3 500 metrin päässä luoteessa. Lähin tutkittu vedenottamon paikka sijaitsee pohjaveden virtaussuunnassa ampumarata-alueen länsipuolella noin 800 m etäisyydellä. Vesilaitoksen hakemusvaiheessa antaman lausunnon mukaan Oulunsalon pohjavesialueelle tullaan tulevaisuudessa rakentamaan uusia pohjavedenottamoita ja vettä tullaan ottamaan myös ampumarataa lähinnä olevista vedenottamon pohjavesikaivoista.

Oulunsalon haulikkoradalla on käytetty lyijyhauleja ennen vuotta 2014 ja sen jälkeen teräshauleja. Hakemuksen mukaan lyijyhaulien massasta on lyijyä noin 97 %, antimonia alle 3 % ja arsenia noin 0,5 %. Teräshaulit koostuvat lähes täysin (> 99 %) raudasta, minkä lisäksi niissä voi olla pieni määrä mangaania, joista kummallekaan ei ole asetettu maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (VNa 214/2007, PIMA-asetus) mukaisia kynnys- tai ohjearvoja eikä vesienhoidon järjestämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen (VNa 341/2009) mukaisia pohjaveden ympäristönlaatuunormeja. Hakemuksen mukaan haulikkoradalla on

jo useita vuosia käytetty ilman kivihiilitervaa valmistettuja niin sanottuja ekokiekkoja. Aiemmin käytetyt perinteiset savikiekot koostuvat pääosin kalkista ja kivihiilitervasta, joka sisältää pieniä pitoisuuksia PAH-yhdisteitä, joiden liukoisuuden on kokeissa todettu olevan vähäistä. Ammunnassa maaleina käytettävät savikiekot putoavat pääasiassa 20–80 metrin etäisyydelle ampumapaikoista.

Oulunsalon haulikkoradalla on tehty maaperätutkimuksia haitta-ainepitoisuuksien selvittämiseksi vuosina 2007, 2011 ja 2017. Näissä tutkimuksissa todettiin ampuma-alueen pintakerroksissa lyijyn osalta PIMA-asetuksen mukaisen kynnsarvon sekä alemman ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia. Myöskin antimonin osalta todettiin kynnsarvon ylittäviä pitoisuuksia.

Vuonna 2024 alueelle on laadittu kunnostussuunnitelma, jonka yhteydessä on tehty maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuustutkimuksia. Ampumaradasta on laadittu riskinarvio vuonna 2012 ja haitta-aineiden kulkeutumISRISKITARKASTELU vuonna 2025. Pilaantuneisuustutkimuksissa on arvioitu haulien leviämisalueen olevan noin 8,5 hehtaaria. Pohjavesien suojelusuunnitelmassa pääasiallisen leviämisalueen on todettu olevan noin 4,6 hehtaaria. PAH-yhdisteitä ei ole selvitetty pilaantuneisuustutkimuksissa.

Vuonna 2011 arvoitiin haulikkoradalle siihen mennessä kertyneen lyijyä sisältäviä hauleja noin 96 tonnia. Vuonna 2012 on arvioitu vuotuisen kertymän siitä eteenpäin olevan 3,2 tonnia vuodessa. Vuodesta 2014 eteenpäin käytettyjä teräshauleja on hakemuksen mukaan 2023 loppuun mennessä kertynyt rata-alueelle noin 43 tonnia.

Vuoden 2024 kunnostussuunnitelman maaperänäytteenotto on kohdennettu pääasiassa haulien laskeuma-alueelle. Ratarakenteessa on todettu PIMA-asetuksen alemman ja ylemmän ohjearvotason ylittäviä lyijypitoisuuksia noin 0,0–0,1 metrin syvyydellä maanpinnasta. Lisäksi on todettu alemman ohjearvotason ylittäviä arseeni- ja antimonipitoisuuksia. Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia on todettu useissa tutkimuspisteissä noin kolmen hehtaarin alueelta. Lyijypitoisuus vaihteli välillä 65...11000 mg/kg keskeisellä haulien leviämisalueella ja 65...140 mg/kg muissa tutkimuspisteissä. Lisäksi yhdessä tutkimuspisteessä todettiin maaperän luontaiseen pitoisuuteen verrattuna hieman kohonneena pitoisuutena antimonina (12 mg/kg).

Kunnostussuunnitelmassa kokonaisuudessaan alueelle arvioidaan sijoittuvan pilaantuneeksi luokiteltavia maa-aineksia noin 6000 tonnia. Massamäärät on arvioitu siten, että koko alueen pintamaa olisi samalla tavoin pilaantunut. Todellisuudessa alueen pilaantuneisuus vaihtelee suurestikin ja siten todellinen massamäärä voi poiketa esitetystä arviosta. Ampumapaikkojen edustalle noin 1,5 hehtaarin alueelle on kertynyt myös suurehko määrä ammuttuja savikiekkoja sekä patruunoista peräisin olevia muovisia välitulppia.

Kunnostussuunnitelman mukaan ampumaradalla on tehty pohjavesitarkkailua eri ajanjaksoina viidestä pohjavesiputkesta, joista kaksi (PVP100 ja 102) sijaitsee haulien leviämisalueen keskellä ja kolme (PVP 201, 202 ja 203)

ampumapaikoilla tai niiden läheisyydessä. Putkia PVP100 ja PVP102 ei löydetty maastosta keväällä 2023.

Pohjavesiputkista 100 ja 102 on otettu näytteet vuosina 2007, 2008 ja 2024. Vuoden 2007 ja 2008 tulokset ovat osoittaneet kohonneita lyijypitoisuuksia. Hakemuksessa on esitetty, että pohjavesiputkista 100 ja 102 vuonna 2007 otettujen näytteiden tuloksissa on useita epävarmuuksia. Ne perustuvat vuoden 2012 riskinarvioon, eikä niistä ole laboratorion analyysitodistusta. Näytteistä ei ole tiedossa, onko ne analysoitu liukoisina vai kokonaispitoisuuksina, eikä putkien materiaalista ja näytteenottosoveltuvuudesta tai näytteenottotavasta ole tietoa. Vuoden 2024 tutkimuksissa paikannettiin 100 ja 102 pohjavesiputket näytteenottoa varten ja vertailunäyte otettiin pohjavesilaitoksen putkesta. Tulosten mukaan lyijyn ja sinkin ja koboltin liukoinen pitoisuus on ylittänyt ympäristölaatu normin sellaisena kuin se on vesienhoidon järjestämisestä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (341/2009) putkissa PVP100 ja PVP102. Talousveden enimmäispitoisuus sellaisena kuin se on sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista (683/2017) on ylittynyt putkessa PVP102 lyijyn liukoisen pitoisuuden osalta. Vedenottamon putkissa ylittivät koboltin ja nikkelin pitoisuuksien ympäristölaatu normi sekä talousveden enimmäispitoisuus nikkelin liukoisen pitoisuuden osalta.

Putkista PVP 201, 202 ja 203 on otettu näytteitä vuodesta 2015 alkaen. Hakemuksen mukaan kokonaisuutena toistuvan ja systemaattisen näytteenoton piirissä olevien pohjavesiputkien (PVP 201, 202 ja 203) voidaan arvioida antavan totuudenmukaisemman kuvan ampumaratatoiminnan vaikutuksesta pohjaveden tilaan. Putkien lyijy-, antimoni- ja arseenipitoisuudet ovat alittaneet kaikissa näytteissä VNa 341/2009 mukaiset ympäristölaatu normit sekä talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (STMa 683/2017) mukaiset talousveden enimmäispitoisuudet ja pääasiassa olleet alle laboratorion määritysrajan, eikä niiden voida osoittaa olevan ampumatoiminnan vuoksi koholla.

Vuoden 2025 haitta-aineiden kulkeutumista koskevan riskitarkastelun mukaan Oulunsalon haulikkoradoilla esiintyy pilaantuneisuutta, mutta liukoisuustulosten perusteella haitta-aineista erityisesti lyijy on voimakkaasti sitoutunut maa-ainekseen, ja laskennallisten tulosten perusteella haitta-aineiden kulkeutuminen pohjaveteen on hidasta. Riskiarvio on perustunut vuoden 2024 kunnostussuunnitelman maaperänäytteitä koskeviin tuloksiin. Kulkeutumisajoiksi saatiin tehdyn laskennan perusteella lyijylle (Pb) 37 102–121 897 vuotta, arseenille (As) 95–2 998 vuotta ja antimonille (Sb) 182–525 vuotta. Lisäksi pohjaveden todettiin aikaisemmissa mittauksissa, ennen putkien rikkoutumista, olleen huomattavasti syvemmällä maanpinnasta (5,5–6,4 m) kuin laskennassa käytetty (3,64–3,84 metrin syvyydellä pilaantuneen alueen alarajasta), jolloin myös todelliset kulkeutumisajat ovat tätä pidempiä.

Pohjavesien suojelusuunnitelmassa on todettu, että ampumaratatoiminnasta ei aiheudu välittömiä tai lyhyen aikavälin ympäristövaikutuksia, vaan haitta-aineiden kulkeutuminen maakerroksen läpi pohjaveteen on tyypillisesti hidasta. Näin tapahtuu maalajiltaan hyvin vettä johtavilla hiekka- ja sora-

alueilla, jollaisella Oulunsalon ampumarata sijaitsee. Tehtyjen selvitysten mukaan haulien iskemäalueen puhdistukselle ei siten vaikuttaisi olevan akuuttia tarvetta. Maaperän olosuhteista riippumatta ei voida kuitenkaan poissulkea maaperän pilaantumista lyijykontaminaation takia pitkällä aikavälillä ja näin ollen ei voida sulkea pois pohjaveden pilaantumisen mahdollisuutta. Hauleissa merkittävänä haitta-aineena lyijyn ohella on antimoni. Samoin patruunoissa käytettävät ruudit ja niiden lisäaineet, kuten nitroglyseriini, voivat olla ympäristölle haitallisia. Lisäksi haulikkoammunnassa käytettävistä kiekkoista vapautuu ympäristöön haitallisia aineita. Savikiekot koostuvat pääosin kalkista ja kivihiilitervasta, joka sisältää PAH-yhdisteitä. Näiden liukoisuus veteen on kuitenkin erittäin heikkoa tai olematonta, eli yhdisteet pysyvät sitoutuneena kiekkomateriaaliin. PAH-yhdisteet eivät liukene veteen, mistä syystä ne eivät leviä ampumaratarakenteiden ulkopuolelle, eikä kiekkomurskan kerääminen ole parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteiden mukaista eikä sille ole tarvetta eikä perusteita.

Myös vuoden 2024 kunnostussuunnitelmassa on todettu, että haulikkoradan maaperässä todetuista haitta-aineista ei aiheudu nykyisessä maankäytössä riskejä ihmisten terveydelle tai ympäristölle. Mikäli alueen maankäyttö muuttuu nykyistä herkemmäksi, on haulikkorata-alueen puhdistustarve arvioitava uudestaan.

Haulikkoradan melusta on tehty melumallinnus vuonna 2018. Lupahakemukseen on liitetty myös Oulun lentokentän meluselvitys vuodelta 2012. Vuoden 2018 meluselvityksessä arvioitiin ampumaratamelun olevan selvästi pienempi kuin lentomelun.

Meluselvityksessä lähtötietoina olivat vuotuinen laukausmäärä 170 000, laukausten jakautuminen: 50 % arkipäivät klo 07–19; 50 % arki-illat klo 19–22 ja viikonloppupäivät klo 07–19, laukausten jakautuminen ajallisesti tammi-huhtikuu 20 %, touko-syyskuu 60 %, syys-joulukuu 20 % sekä päivittäiset ampuma-ajat arkipäivisin 9–16 25 %, arki-iltaisoin 16–20 25 % ja viikonloppuisin 10–18 50 %.

Meluselvityksen mukaan ampumaradoille asetetut meluohjearvot loma-asumiseen käytettyjen alueiden osalta (L_{AImax} 60 dB) ylittyvät lievästi Oulunsalon radalta noin 1 600 metrin päässä pohjoiskoilliseen sijaitsevan Kiskankaan ja noin 800 metrin päässä etelään sijaitsevan Peuhunkujan loma-asutuskohteilla. Mallinnetut ylitykset ovat Kiskankaan kohdalla enimmillään 3 dB ja Peuhunkujan alueella enimmillään 2 dB. Rata-alueesta länteen sijaitsevalla Mäntyranan vapaa-ajanasutuskohteella meluohjearvojen ylityksiä ei tapahdu. Meluohjearvot eivät myöskään ylitä yhdenkään rata-alueen ympäristössä sijaitsevan vakituiseen asumiseen tarkoitetun rakennuksen kohdalla (L_{AImax} 65 dB). Selvityksen mukaan melutason ohjearvojen ylitykset voidaan estää rakentamalla 18 metriä korkea taustavalli ja kolme metriä korkea yhtenäinen takaseinä.

Melualue 60–65 dB (L_{AImax}) ulottuu Natura-alueelle ja läheisen Papinjärven FINIBA-alueelle sekä törmäpääskyjen aktiivisessa käytössä olevalle

pesimäalueelle. Virkistysalueista Kisakankaan urheilumaja ja siitä lähtevät reitit ja ladut sekä Papinjärven virallinen uimapaikka sijaitsevat ohjearvon ylittävällä 60–65 dB (L_{AImax}) alueella. Lähimmällä lentokentän ympärysladulla ampumaratatoiminnasta aiheutuva melutaso on 70–75 dB (L_{AImax}).

Kaavoitusviranomaisen on ympäristölupahakemuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ampumaratatoiminta on ristiriidassa yleiskaavan tavoitteiden kanssa. Lausunnon mukaan ampumaratatoiminta voi aiheuttaa riskin 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialueen pohjaveden tai maaperän pilaantumisen. Lisäksi toiminta aiheuttaa häiriötä alueen virkistyskäytölle ja luontoarvoille, sekä loma-asumiselle ja asumiselle melun kynnysarvojen ylittymisen vuoksi.

Oikeudellinen arvio

Asiassa on valitusten perusteella arvioitava luvan myöntämisen edellytyksiä erityisesti toiminnasta aiheutuvien maaperä- ja pohjavesivaikutusten sekä melun kannalta. Lisäksi on arvioitavana toiminnan sijoituspaikan sopivuus ympäristönsuojelulain 11 §:n perusteella, sekä vaikeuttaako toiminnan sijoittaminen alueen käyttämistä maakunta- ja yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen ympäristönsuojelulain 12 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Ampumaradalla ei ole lainvoimaista ympäristönsuojelulain mukaista lupaa. Toimintaa on alueella harjoitettu aikaisemmin useilla määräaikailla ympäristöluvilla, joten asiassa on otettava huomioon myös aikaisemmasta toiminnasta kerääntynyt tarkkailutieto ja muut havainnot.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Ympäristölupa on ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan myönnettävä, jos luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eli toiminnasta ei aiheudu asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkemmin yksilöityä kiellettyä seurausta ympäristölle.

Toiminnan maaperä- ja pohjavesivaikutukset

Käytettävissä olevien selvitysten perusteella ampumarata-alueen pintamaa on pilaantunut vuosikymmeniä kestäneen ampumatoiminnan aikana. Pilaantuneen maa-aineksen määrä ja pilaantuneen alueen laajuus on suuri. Kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia on maaperässä mitattu muun muassa lyijyn ja maaperässä hyvin kulkeutuvan antimoniin osalta. Lyijyn osalta on mitattu myös alemman ohjearvotason ylittäviä pitoisuuksia.

Saadun selvityksen mukaan alueelle on kertynyt myös suurehko määrä ammuttuja savikiekkkoja, jotka sisältävät haitallisia PAH-yhdisteitä. PAH-yhdisteet voivat liueta ja huuhtoutua maaperään ja pohjaveteen, vaikkakin ne ovat huonosti liukenevia. Alueella tehdyissä tutkimuksissa ei ole selvitetty savikiekkkojen sisältämien PAH-yhdisteiden esiintyvyyttä maaperässä. Ottaen erityisesti huomioon alueelle kertyneiden savikiekkkojäämien suuren määrän sekä pohjavedenpinnan läheisyyden ja maaperän läpäisevyyden hallinto-oikeus katsoo, että maaperän ja pohjaveden pilaantumista koskeva riskinarvio on tältä osin puutteellinen.

Alueen maaperä on pääosin hyvin vettä läpäisevää hiekkaa, ja pohjaveden pinta on osin hyvin lähellä maanpintaa. Pohjavesinäytteiden lyijyn, sinkin ja koboltin pitoisuudet ovat ylittäneet ympäristölaatonormin kahdessa havaintoputkessa (PVP100 ja PVP102). Hakija on esittänyt, että kyseisten havaintoputkien näytteenottoon liittyy epävarmuuksia, eikä niiden tuloksia voida siten pitää luotettavana. Hallinto-oikeus kuitenkin katsoo ympäristönsuojelulain 20 §:ssä säädetyn varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteen mukaisesti, että kun tuloksia ei suoranaisesti ole osoitettu vääriksi, pohjaveden jo tapahtunutta kontaminaatiota ei voida niiden johdosta ainakaan poissulkea.

Hakemuksen mukaan radalla ammutaan teräshauleja sisältävillä patruunoilla. Valituksenlaisen päätöksen lupamääräyksen 1 mukaan ammunnessa ei saa käyttää lyijyhauleja. Maaperän ja pohjaveden suojaustoimenpiteistä ei ole annettu muita määräyksiä.

Hallinto-oikeus toteaa, että teräshauleihin siirtyminen ei välttämättä poista riskiä lyijyn pääytymisestä pohjaveteen. Hakijan viittaamassa ampumaratojen ympäristölupaoppaassa (YM julkaisuja 2023:40) sivulla 36 on todettu seuraavaa: ”Materiaalivaihdoksen vaikutuksia haitallisten aineiden kulkeutumiseen ja muuntumiseen ei ole kattavasti selvitetty. Joissakin tutkimuksissa on havaittu viitteitä teräshaulien aiheuttaman lyijykuormituksen liukoisuuden lisääntymisestä.” Hallinto-oikeus katsoo, että vanhoilla ampumaradoilla, joissa maaperässä on jo suuria määriä lyijyä eikä vanhoja lyijyhauleja poisteta, lyijyn liukeneminen voi raudan ja lyijyn kontaktissa jopa nopeutua, jolloin lyijy voi myös päätyä pohjaveteen ennakoitua nopeammin.

Kun otetaan huomioon ampumaradan toiminnasta, alueen maaperästä ja pohjaveden korkeudesta sekä eri aikoina tehdyistä maaperä- ja pohjavesitutkimuksista kokonaisuutena saatu selvitys sekä se, että pohjaveden suojaustoimenpiteistä ei ole annettu määräyksiä, hallinto-oikeus katsoo, että alueen maaperässä todetuista kohonneista metallipitoisuuksista aiheutuu pohjaveden pilaantumisriski, jota ei voida lupamääräyksiin täysin poistaa. Saadun selvityksen perusteella viitteitä pohjaveden pilaantumisesta on jo havaittu, vaikkakin tältä osin pohjavesinäytteiden ottoon on liittynyt epävarmuutta. Sille seikalle, että toiminnan vaikutuksia ei ainakaan toistaiseksi ole merkittävässä määrin pohjavedestä otetuissa näytteissä havaittu, ei voida antaa ratkaisevaa merkitystä arvioitaessa toiminnasta pitkällä aikavälillä mahdollisesti aiheutuvia seurauksia. Hallinto-oikeus katsoo, että toiminnasta voi siten aiheutua ympäristönsuojelulain 16 §:n vastaisesti

maaperän pilaantumisen laajenemista ja 17 §:ssä tarkoitettua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Alueelle tullaan tulevaisuudessa rakentamaan uusia pohjavedenottamoita ja uusia paikkoja on tutkittu pohjaveden virtaussuunnasta. Vettä tullaan ottamaan myös ampumarataa lähinnä olevista vedenottamon pohjavesikaivoista. Vedenottamoiden lähialueilla pohjaveden virtaussuunnat kääntyvät paikallisesti vedenoton seurauksena kohti vedenottamoita. Kun otetaan huomioon yllä esitetyt pohjavesialueen nykyisen vedenoton tilannetta ja vesihuollon kehittämistä ja merkittävyyttä koskevat seikat, on katsottava, että toiminnasta voi aiheutua vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella.

Asiaa arvioitaessa on lisäksi otettava huomioon ympäristönsuojelulain 51 §:n mukaisesti edellä mainitut vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman pohjavesiä koskevat toimenpide-esitykset, joiden mukaan uusia pohjavedelle mahdollisesti riskiä aiheuttavia toimintoja ei tulisi sijoittaa pohjavesialueelle.

Toiminnasta aiheutuva melu

Hakija on vastineessaan esittänyt, että lupapäätöksessä määrätyt käyttöajat ja lyijyhaulikielto ovat melunhallinnan ja haitta- aineiden riskienhallinnan osalta ampumaratojen kansalliseen BAT-oppaan (Suomen ympäristö 4/2014) mukaista parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Hallinto-oikeus toteaa, että oppaalla ei ole oikeudellista sitovuutta. Oppaan hyödyntäminen ampumaratojen suunnittelun ja tarvittavien toimenpiteiden ohjeena vaatii siten aina tapauskohtaista harkintaa. Melusta johtuvan haitan arvioinnissa on erityisesti otettava huomioon melun ohjearvojen ylittyminen sekä toiminnan ajallinen jakautuminen päivä- ja ilta-aikoihin, viikonloppuihin ja loma-aikoihin.

Meluselvityksen mukaan ampumaradoille asetetut meluohjearvot lomaa-asumiseen käytettyjen alueiden osalta (L_{AImax} 60 dB) ylittyvät 29 kiinteistön osalta. Ylitykset ovat enimmillään 2–3 dB. Papinjärven alue ja virkistysalueet jäävät melualueen 60–65 dB sisälle.

Valtioneuvoston päätöksen (53/1997) 2 §:n 1 momentin mukaan melun ohjearvot on annettu ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi. Valtioneuvoston päätöksen 53/1997 mukaiset melutason ohjearvot eivät ole ympäristölupamenettelyssä oikeudellisesti sitovia. Ohjearvot osoittavat kuitenkin sen tason, jolla ympäristön viihtyisyys yleisesti ottaen voidaan turvata. Ohjearvon alittava melutaso ei kuitenkaan aina ole hyväksyttävissä, eikä toisaalta ohjearvon ylittyminen aina osoita melutasoa, josta aiheutuisi kohtuutonta viihtyisyyden alentumista tai terveyshaittaa. Päätöksen 3 §:n mukaan ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitettun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.

Ampumaratojen ohjearvot perustuvat laukauksen enimmäisäänitasoon L_{AImax} , joka mitoittaa käyttömäärältään erikokoiset radat samalla tavalla. Melusuure ei huomioi radalla tapahtuvan toiminnan laajuutta, eikä esimerkiksi eri ajankohtien merkitystä ammunnan häiritsevyyden kannalta.

Ampumaratatoiminnan meluvaikutukset ylittävät melun ohjearvon 29 vapaa-ajan kiinteistöllä sekä virkistysalueilla ja luontokohteissa. Ammunta on lupamääräyksen 1. mukaan sallittua lähes ympärivuotisesti myös viikonloppuisin ja pyhäisin, ja toiminta painottuu kesäkuukausille toukokuun alusta kesäkuun lopulle. Meluselvityksessä ehdotettuja meluntorjuntarakenteita (valli ja yhtenäinen takaseinä) ei lupahakemuksessa ole esitetty toteutettaviksi, eikä niistä ole valituksenalaisessa päätöksessä annettu määräystä. Kun lisäksi otetaan huomioon ampumaradalle myönnetty laukausmäärä, 180 000 laukausta vuodessa ja se, että valituksenalaisessa päätöksessä ei melulle ole asetettu raja-arvoja, toiminnasta kokonaisuutena aiheutuvaa melurasitusta voidaan pitää merkittävänä. Hallinto-oikeus katsoo, että asiassa ei yllä esitetyn perusteella voida varmistua siitä, että toiminnasta ei aiheudu naapurussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta tai muuta merkittävää pilaantumista.

Ottaen huomioon yllä esitetty, hallinto-oikeus katsoo, että hakijan esittämälle aikaprioriteetille ei voida tässä tapauksessa antaa ratkaisevaa merkitystä melun kohtuuttomuutta arvioitaessa.

Kaavoitus ja toiminnan sijoituspaikka

Kaavoitusviranomainen on ympäristölupahakemuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ampumaratatoiminta on ristiriidassa yleiskaavan tavoitteiden kanssa pohjavedelle aiheutuvien riskien vuoksi sekä alueen virkistyskäytölle, luontoarvoille, loma-asumiselle ja asumiselle aiheutuvien haittojen vuoksi. Hallinto-oikeudella ei ole aihetta arvioida asiaa toisin ja kun lisäksi otetaan huomioon edellä maakuntakaavasta saatu selvitys, toiminnan sijoittamisen on katsottava vaikeuttavan alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen ympäristönsuojelulain 12 §:n vastaisesti.

Ampumaradan sijoituspaikan soveltumattomuus toistaiseksi jatkuvalle ampumatoiminnalle on jo todettu aikaisemmin myönnettyjen lainvoimaisten määräaikaisten lupien yhteydessä.

Hallinto-oikeus katsoo, että kun otetaan huomioon oikeusvaikutteisten kaavojen käyttötarkoitus sekä edellä maaperän ja pintavesien pilaantumisesta sekä meluvaikutuksista esitetty, ampumaratatoiminnalle esitetty sijoituspaikka ei täytä sille ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädettyjä edellytyksiä vaikka toiminta olisi määräaikaista.

Johtopäätökset

Edellä lausutun perusteella hallinto-oikeus katsoo, ettei ampumaradan sijoituspaikka täytä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädettyjä sijoituspaikan valintaa koskevia vaatimuksia. Toiminnan sijoittaminen haetulle alueelle voi

lisäksi ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaisesti vaikeuttaa alueen käyttämistä maakunta- ja yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Sijoituspaijalla toiminnasta aiheutuisi todennäköisesti merkittävää ympäristön pilaantumista, eikä toiminta siten myöskään täytä ympäristönsuojelulain 49 §:n 3–5 kohdissa säädettyjä luvan myöntämisen edellytyksiä. Toiminnasta johtuvia melu-, maaperä- ja pohjavesivaikutuksia ei voida riittävästi ehkäistä lupamääräyksin. Valituksenalainen päätös on siksi kumottava ja hakemus hylättävä.

Asian näin päättyessä myös toiminnan aloittamista koskenut täytäntöönpanomääräys on kumottu.

Saadun selvityksen mukaan lupaviranomaisessa on alun perin esitetty hakemuksen hylkäämistä. Lupaviranomainen on esityksestä poiketen myöntänyt toiminnalle ympäristöluvan ja antanut sitä koskevat lupamääräykset. Päätöstä ei ole perusteltu, eikä siitä käy ilmi, miten lupaharkinta on tehty, ja miten asiassa annetut hakemuksen hylkäämistä puoltavat lausunnot ja muistutukset on otettu huomioon, eikä myöskään se, miten lupamääräyksillä on varmistettu luvan myöntämisen edellytysten täyttyminen siten kuin ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisesti säädetään. Koska asiassa saatu selvitys osoittaa, ettei luvan myöntämisedellytyksiä ole, ei asiaa ole kuitenkaan syytä palauttaa päätöksen puutteellisten perusteluiden takia uudelleen käsiteltäväksi.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Oulun kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksestä

[REDACTED] (SLL) on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **22.6.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Reko Vuotila ja Päivi Kentala sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen.

Esittelijä Mikko Poskiparta

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

[REDACTED]

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry ja
Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry, osoite: Suomen
luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry
Oulun Vesi -liikelaitos
Lupa- ja valvontavirasto/valvontaviranomainen

Jäljennös maksutta

Oulun Seudun Haulikkoampujat r.y.

Oulun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Oulun kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Oulun kaupungin kaavoitusviranomainen

Oulun kaupunginhallitus

Oulun poliisilaitos

Lupa- ja valvontavirasto/lupaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto/yleisen edun valvontayksikkö

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - soveltuvalla tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/ /